

Inspectie van het Onderwijs
*Ministerie van Onderwijs, Cultuur en
Wetenschap*

RAPPORT VAN BEVINDINGEN KWALITEITSONDERZOEK

o.b.s. "De Zeester/De Jutter"

Plaats : Vlieland
BRIN nummer : 03DJ|C1
Onderzoeksnummer : 289554
Datum onderzoek : 6 juni 2016
Datum vaststelling : 31 oktober 2016

INHOUDSOPGAVE

1	INLEIDING	5
2	EINDOORDEEL	6
3	TOELICHTING	7
4	REACTIE VAN HET BESTUUR	12
5	OPZET VAN HET ONDERZOEK	14

1 INLEIDING

De Inspectie van het Onderwijs heeft op 6 juni 2016 op de basisschoolafdeling van De Jutter (officieel nog o.b.s. "De Zeester") te Vlieland een onderzoek uitgevoerd naar aspecten van de kwaliteit van het onderwijs en de naleving van wet- en regelgeving. De aanleiding voor dit onderzoek was het volgende.

De Jutter is begin 2016 tot stand gekomen als een brede school op Vlieland, waarin zowel de basisschool van het eiland als de school voor voortgezet onderwijs een plek hebben gekregen. Vanwege deze nieuwe situatie hebben we besloten binnen een half jaar een kwaliteitsonderzoek uit te voeren. Bovendien stond de basisschool, in het kader van de vierjaarscyclus van de inspectie, in de planning voor een onderzoek.

Daarnaast bereikten ons diverse signalen over de directiewisselingen van de school die mogelijk van invloed zijn op de kwaliteit van het onderwijsproces. Gedurende het schooljaar 2015/2016 hebben wij deze signalen verschillende malen met het bevoegd gezag besproken.

Conform de uitgangspunten van het programmatisch handhaven onderzoekt de inspectie tevens standaard of wordt voldaan aan bepaalde wettelijke voorschriften.

Toezichthistorie

O.b.s. "De Zeester" viel van juni 2008 tot september 2010 onder geïntensiveerd toezicht van de inspectie. De onderwijskwaliteit van de school was in deze periode zwak. In september 2010 ontving de school weer het basisarrangement. Omdat de stabiliteit van de eindopbrengsten echter niet goed aangetoond kon worden, hebben we de eindopbrengsten in 2010 niet beoordeeld en besloten in 2012 opnieuw een kwaliteitsonderzoek uit te voeren. Dit heeft in september 2012 plaatsgevonden. We concludeerden dat de kwaliteit van het onderwijs op vrijwel alle indicatoren op orde was. We hebben het basisarrangement opnieuw vastgesteld. Ook in de daarop volgende jaren heeft de school op basis van onze expertanalyse het basisarrangement behouden.

2 EINDOORDEEL

Wij kennen aan de basisschoolafdeling van De Jutter het basisarrangement toe. Dit betekent dat wij op dit moment geen reden hebben om het toezicht te intensiveren.

Belangrijkste bevindingen

- Het team heeft het afgelopen jaar met grote inzet de school draaiend gehouden.
- De eindopbrengsten zijn voldoende. Een zorgpunt zijn de resultaten van groep 6.
- Het leerstofaanbod voldoet aan de kerndoelen. Via de methoden en de ontwikkelingsleerlijnen in 1/2 realiseert het team een voldoende doorgaande lijn in het aanbod.
- Het efficiënt gebruiken van de leertijd is na de komst van de interim directeur verbeterd.
- De uitleg en de taakgerichte werksfeer in de lessen is over het algemeen voldoende.
- Afstemming van het onderwijs gebeurt te weinig structureel en planmatig.
- De uitvoering van de zorg is te weinig planmatig.
- De directiewisselingen hebben gezorgd voor stagnatie in de kwaliteitszorg en de voorwaarden voor kwaliteitszorg.

3 TOELICHTING

Hieronder staan de indicatoren die in dit onderzoek zijn betrokken en tot welke bevindingen het onderzoek heeft geleid. De nummering in de tabellen verwijst naar het volledige waarderingskader primair onderwijs 2012. Indicatoren die bij een kwaliteitsonderzoek de doorslag geven of een school (zeer) zwak is, de zogeheten normindicatoren, zijn gemarkeerd met een asterisk. Voor een overzicht van alle normindicatoren zie het Toezichtkader po/vo 2012 op www.onderwijsinspectie.nl. De bevindingen zijn weergegeven in de vorm van een score. De score geeft aan in welke mate de betreffende indicator gerealiseerd is.

Legenda:

1. zeer zwak
2. zwak
3. voldoende
4. goed
5. niet te beoordelen

Opbrengsten

Opbrengsten		1	2	3	4	5
1.1*	De resultaten van de leerlingen aan het eind van de basisschool liggen ten minste op het niveau dat op grond van de kenmerken van de leerlingenpopulatie mag worden verwacht.			•		
1.4	Leerlingen met specifieke onderwijsbehoeften ontwikkelen zich naar hun mogelijkheden.				•	

We hebben de resultaten aan het eind van de schoolperiode als voldoende beoordeeld, omdat deze in de laatste drie jaar twee keer op het verwachte niveau voor de leerlingenpopulatie liggen. Alleen de eindresultaten van 2016 liggen eronder. Het perspectief voor het komend schooljaar is daarentegen weer gunstig, gezien de resultaten van de huidige groep 7. Voor de komende periode ligt het zorgpunt vooral bij de resultaten van groep 6.

De drie leerlingen in groep 8 die de afgelopen jaren gewerkt hebben met een eigen leerlijn en een aangepast ontwikkelingsperspectief, hebben zich goed ontwikkeld. Twee van hen hebben boven het verwachte eindniveau gepresteerd en de andere leerling heeft precies het verwachte niveau bereikt.

Leerstofaanbod

Leerstofaanbod		1	2	3	4
2.1*	Bij de aangeboden leerinhouden voor Nederlandse taal en rekenen en wiskunde betreft de school alle kerndoelen als te bereiken doelstellingen.			•	
2.2*	De leerinhouden voor Nederlandse taal en voor rekenen en wiskunde worden aan voldoende leerlingen aangeboden tot en met het niveau van leerjaar 8.			•	
2.3	De leerinhouden in de verschillende leerjaren sluiten op elkaar aan.			•	

De school beschikt over een actueel aanbod dat voldoet aan de kerndoelen. De school richt zich niet alleen op de cognitieve vaardigheden, maar ook de ontwikkeling van de creatieve vaardigheden krijgt een duidelijke plek. Het komend jaar zullen de sociale vaardigheden specifieke aandacht krijgen. Het team heeft onlangs samen met het team van het VMBO een start gemaakt met een methodiek hiervoor.

Tijd

Tijd		1	2	3	4
3.1	De leraren maken efficiënt gebruik van de geplande onderwijstijd.			•	

Voorafgaande aan ons onderzoek heeft het team in de zelfevaluatielijst aangegeven dat de tijd voor het onderwijsaanbod aan leerlingen niet altijd effectief ingezet wordt. Tijdens het onderzoek is gebleken dat dit sinds de komst van de interim-directeur verbeterd is: op tijd beginnen en de tijdsbewaking krijgen weer voldoende aandacht.

Didactisch handelen en afstemming

Didactisch handelen		1	2	3	4
5.1*	De leraren geven duidelijke uitleg van de leerstof.			•	
5.2*	De leraren realiseren een taakgerichte werksfeer.			•	
5.3*	De leerlingen zijn actief betrokken bij de onderwijsactiviteiten.			•	

Afstemming		1	2	3	4
6.1	De leraren stemmen de aangeboden leerinhouden af op verschillen in ontwikkeling tussen de leerlingen.		•		
6.2	De leraren stemmen de instructie af op verschillen in ontwikkeling tussen de leerlingen.		•		
6.3	De leraren stemmen de verwerkingsopdrachten af op verschillen in ontwikkeling tussen de leerlingen.		•		

We hebben in de bijgewoonde lessen gezien dat de uitleg in de lessen over het algemeen van voldoende kwaliteit is. Leraren slagen er over het geheel genomen ook voldoende in een taakgerichte werksfeer te creëren, waardoor leerlingen actief betrokken aan de lessen deelnemen en geconcentreerd aan hun taken werken.

Verbetering valt nog aan te brengen in de afstemming van het onderwijs op verschillen tussen leerlingen. Leraren bieden wel ad hoc hulp en extra instructie aan leerlingen, maar er is nog te weinig sprake van structureel en planmatig aanbieden van verlengde of specifieke instructie aan leerlingen die dat nodig hebben. Ook het gericht aanbieden van gedifferentieerde verwerkingsstof verdient meer aandacht. Dit geldt met name voor de leerlingen die meer aankunnen. Voor deze leerlingen is er wel extra werk wanneer zij klaar zijn met hun opdrachten, maar daarbij worden aan hen geen specifieke verwachtingen gesteld.

Begeleiding en zorg

Begeleiding		1	2	3	4
7.1*	De school gebruikt een samenhangend systeem van genormeerde instrumenten en procedures voor het volgen van de prestaties en de ontwikkeling van de leerlingen.			•	
7.2	De leraren volgen en analyseren systematisch de voortgang in de ontwikkeling van de leerlingen.		•		

Zorg		1	2	3	4
8.1	De school signaleert vroegtijdig welke leerlingen zorg nodig hebben.			•	
8.2	Op basis van een analyse van de verzamelde gegevens bepaalt de school de aard van de zorg voor de zorgleerlingen.		•		
8.3*	De school voert de zorg planmatig uit.			•	
8.4	De school evalueert regelmatig de effecten van de zorg.		•		

De structuur van de zorg is op orde. Leraren volgen de ontwikkeling van de leerlingen zorgvuldig via observaties, methodegebonden toetsen en methode-onafhankelijke toetsen. Zij analyseren de gegevens van de leerlingen mede met behulp van het digitale leerlingvolgsysteem en stellen op basis daarvan de groepsplannen op. Hierin zijn ook de leerlingen opgenomen die extra zorg nodig hebben. Echter de uitvoering van de zorg is op dit moment onvoldoende planmatig. Leraren geven aan dat zij vaak handen te kort hebben om de juiste zorg te kunnen bieden. Het is goed dat de zorgzuil op de dagplanning weer ingevoerd wordt. Dit zal leraren steun geven om gericht tijd te reserveren voor het geven van verlengde instructie en begeleiding aan leerlingen. Het is ook een belangrijk middel om dagelijks kort het verloop daarvan te evalueren.

Kwaliteitszorg en voorwaarden voor kwaliteitszorg

Kwaliteitszorg		1	2	3	4
9.1	De school heeft inzicht in de onderwijsbehoeften van haar leerlingenpopulatie.		•		
9.2	De school evalueert jaarlijks de resultaten van de leerlingen.			•	
9.3	De school evalueert regelmatig het onderwijsleerproces.		•		
9.4	De school werkt planmatig aan verbeteractiviteiten.		•		
9.5	De school borgt de kwaliteit van het onderwijsleerproces.		•		
9.6	De school verantwoordt zich aan belanghebbenden over de gerealiseerde onderwijskwaliteit.		•		
9.7	De school draagt zorg voor de kwaliteit van het onderwijs gericht op bevordering van actief burgerschap en sociale integratie, met inbegrip van het overdragen van kennis over en kennismaking met de diversiteit van de samenleving.			•	

Voorwaarden voor kwaliteitszorg		1	2	3	4
10.1	De schoolleiding stuurt de schoolontwikkeling inclusief de kwaliteitszorg aan.		•		
10.2	De schoolontwikkeling is verbonden met de visie op onderwijs, zoals geformuleerd in het schoolplan.		•		
10.3	De schoolleiding zorgt voor een professionele schoolcultuur.		•		
10.4	Bij de zorg voor kwaliteit zijn bestuur, directie, team en andere belanghebbenden betrokken.		•		

De kwaliteitszorg heeft ernstig te lijden gehad van de directie-situatie dit schooljaar. De school heeft geen schoolplan of jaarplan op basis waarvan geconstateerd kan worden dat systematisch gewerkt wordt aan de bewaking en verbetering van de kwaliteit van het onderwijs. Het team heeft wel systematisch

de resultaten van de leerlingen geëvalueerd en op grond daarvan de nodige acties ondernomen. Echter van een regelmatige evaluatie van het totale onderwijsleerproces, is weinig sprake geweest. Bovendien is er geen traject uitgezet om te komen tot het onderwijsconcept dat het team samen met het team van de VMBO-afdeling voor ogen had voor het onderwijs aan de brede school De Jutter.

Het ontbreken hiervan zorgt niet alleen tot onduidelijkheid bij het team, maar ook bij de ouders, hetgeen voor ruis zorgt in de communicatie over de kwaliteit van het onderwijs op de school. Voor alle betrokkenen is het van belang dat er op korte termijn weer sturing op de schoolontwikkeling komt en dat dit gebeurt in goede samenwerking met alle belanghebbende partijen.

Naleving wet- en regelgeving

Wet- en regelgeving		Ja	Nee
NT1A	De inspectie is in het bezit gesteld van de geldende schoolgids (art. 16, lid 2 en 3, WPO).	•	
NT1B	In de schoolgids is informatie opgenomen over standaard gecontroleerde onderdelen (art. 13 WPO).	•	
NT2A	De inspectie is in het bezit gesteld van het geldende schoolplan (art. 16, lid 1 en 3, WPO).	•	
NT2B	In het schoolplan is informatie opgenomen over een of meer standaard gecontroleerde onderdelen (art. 12 WPO).	•	
NT4A	Er is voldoende onderwijstijd geprogrammeerd om te kunnen voldoen aan de daarvoor gestelde minima (art. 8, lid 7 onder b, WPO).	•	

- De geldende schoolgids was ten tijde van het onderzoek niet door het bestuur naar de inspectie gestuurd. Wel was de schoolgids via de website voor ouders toegankelijk gemaakt (WPO artikel 16 lid 3 en artikel 13 lid 2). Door inconsequenties in de data in de gids, was echter niet duidelijk of het hier om een actuele schoolgids ging. Het bevoegd gezag heeft dit tijdig hersteld en een nieuwe schoolgids voor 2016-2017 ingediend.
- Er was door het bestuur ten tijde van het onderzoek geen schoolplan naar de inspectie gestuurd (WPO artikel 16 lid 3) én niet op de website voor ouders toegankelijk gemaakt. Het bevoegd gezag heeft dit tijdig hersteld en een schoolplan voor 2016-2020 ingediend.

4 REACTIE VAN HET BESTUUR

Dit rapport beschrijft de oordelen van de inspectie over de kwaliteit van het onderwijs op o.b.s. "De Zeester/De Jutter" te Vlieland. We hebben de school en het bestuur gevraagd om de ontwikkelrichting aan te geven op basis van de eigen kwaliteitsoordelen en die van de inspectie en welke stappen de school gaat ondernemen om de kwaliteit weer op orde te krijgen.

Hieronder geven bestuur en directie hun reactie:

Reactie bestuur:

Ons college heeft kennisgenomen van de inhoud van het conceptrapport en concludeert dat het een helder rapport betreft dat met zorgvuldigheid is opgesteld. Wij zien dan ook geen noodzaak tot het indienen van een zienswijze.

Hoewel wij verheugd zijn te constateren dat u in uw eindoordeel een basisarrangement heeft toegekend, heeft toegekend, zijn wij ons ervan bewust dat er in uw bevindingen zaken zijn benoemd die extra aandacht behoeven. Intussen zijn er concrete stappen gezet die bijdragen aan het verbeteren van deze aandachtspunten.

Wij danken u voor een prettige samenwerking.

Reactie directie:

In grote lijnen herkennen wij ons in uw rapportage en hebben geen reden om genoemde zaken nader toe te lichten.

Ons doel is in ieder geval wel aan de door u genoemde kritische gebieden meer dan extra aandacht te schenken. Wij zullen ons de komende tijd dan ook met name richten op de structurele en planmatige afstemming van het onderwijs. U geeft aan dat de uitvoering van de zorg te weinig planmatig gebeurt. Wij hebben er voor dit lopende schooljaar voor gekozen met een dubbele interne begeleiding te gaan werken: twee paar ogen zien méér dan één. De stagnatie in de kwaliteitszorg en de voorwaarden voor kwaliteitszorg hebben onze wekelijkse aandacht tijdens het teamoverleg.

Daarnaast is ons er uitermate veel aan gelegen om het algemene niveau sterk te verhogen. Het periodiek bespreken van de toetsen, het toepassen van de juiste interventies, het elkaar kritisch bevragen moet in dit schooljaar leiden tot hogere opbrengsten. Daar waar de kwantitatieve analyse in het verleden

eindigde moet de kwalitatieve analyse juist een essentiële verbetering opleveren.

De school zal ook extra inzetten op begeleiding indien dit noodzakelijk wordt geacht. Vooral nog zal de interim-directeur hierin, samen met de aangestelde locatie-coördinator een leidende rol vervullen.

5 OPZET VAN HET ONDERZOEK

Op 6 juni 2016 hebben de volgende onderzoeksactiviteiten plaatsgevonden:

- een documentenanalyse.
- gesprekken met verschillende groepen belanghebbenden: schoolleiding, intern begeleider, leraren, ouders en leerlingen.
- observaties van de onderwijspraktijk in een aantal groepen. Deze observaties zijn samen met een observant van de school uitgevoerd.
- een feedbackgesprek met het bestuur, de schoolleiding, de intern begeleider en het team van de school. In dit gesprek hebben we onze bevindingen en oordelen besproken en heeft de school aangegeven wat zij gaat doen met deze bevindingen.